

LIBRIS

We know
books

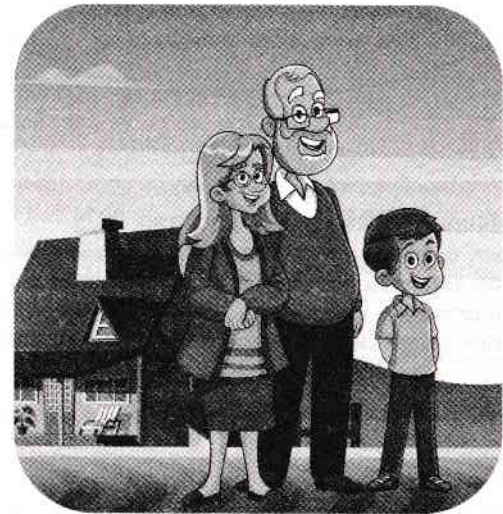

06.01.1897 – 03.03.1954

Ionel Teodoreanu

ULIȚA COPILĂRIEI

Andreas
PRINT

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TEODOREANU, IONEL

Ulița copilăriei / Ionel Teodoreanu - București: Andreas Print, 2024

ISBN 978-606-765-184-3

821.135.1

*Reproducere după ediția 1980, Editura Minerva, București.
Textul original s-a actualizat conform normelor actuale.*

DIFUZOR EXCLUSIV:

IVO PRINT

Petru Maior nr. 32, sector 1, București

Tel./Fax: 021.222.07.67

E-mail: ivo_print@yahoo.com

Site: www.editura-andreas.ro

© Editura **ANDREAS** PRINT, București, 2025

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, stocată și retransmisă sub formă tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a **Editurii Andreas Print**.

Tehnoredactare: Gheorghe DUMITRU

Corectură: Mihaela ANTON

Coperta: D. M.

Bun de tipar: 08.01.2025

Coli tipar: 7

Format: Z₆ (16/54x84 cm)

Tipar: ARTPRINT

Email: office@artprint.ro

CUPRINS

Bunicii / 7

Ulița copilăriei / 10

Vacanța cea mare / 20

Cel din urmă basm / 39

BUNICII

Era într-un început de primăvară.
În casa bunicilor, aceeași tăcere blajină – pe care o știam de mic copil – îmbătrânită parcă. Pe la geamurile albastrii de noapte râdeau merii înfloriți, ca niște copii cu obraji clăbuciți de săpun. În depărtare, luna apărea printre nouri, ca un zbor luminos de hulub.

În odaia de culcare, adunați în jurul unei măsuțe, stăteau bunicii și cu mine.

Ei jucau cărți: o concină.

Eu, aplecat asupra caietului, cu părul învolburat, cu creionul în mână, mă tot gândeam la hulubii albi și scriam:

*Corăbioare de hârtie
Cu câte-un alb și fin catarg,
Pe care vântul le răstoarnă;
Ceșcuțe mici de porțelan
Ce cad de sus și nu se sparg.*

Bunica: Concina mare și doi fanți! Piii! Ce mai noroc!...

Zâmbeam și scriam:

*Crenguți de liliac în floare
Pe care-o mână visătoare
A început să le-mpresoare.*

Bunica: Ionel! Spune tu drept: o cafeluță sau o dulceață de caise?

Eu: Și una, și alta, mamaie.

*Dar iar se-mprăștie-n văzduh
Cu palpitări dezordonate,
Aplaudând în chip frenetic,
În loja nopții de-ntunerie
Cu mâni în alb înmănușate.*

Bunica: Ionel! La noapte să-ți aprind candela?

Eu: Cum vrei mata, mamaie...

Și scriam:

*Pe catifeaua nopții sunt dantelă vie,
Sau printre bucele ei brune, șuviță argintie.
Balet improvizat de lună,
Un foșnitor balet de spumă.*

*Bunica: Stai, că nu mai merge așa; ai luat de două ori
cu zece!*

Eu, emoționat: Papaie! Hulubii zboară noaptea?

Bunicii, distrat: Nu. Am treflele și concina mică! Aha!

Eu, în gând: Zboară, nu zboară, eu tot scriu:

*Și-mi par
Minuscule căldări de var
În care un pitic zidar
Amestecă lumina lunii,
Pentru-a clădi în noaptea pură
O zi de-argint în miniatură.*

*Închideam ochii, îmi aplecam fruntea pe caiet, surâ-
zându-mi mulțumit...*

Bunica: Ionel! Ai s-adormi, măi băiete!

Eu: Eiii, mamaie!

Și iar scriam:

*Dar osteniți de-atât zburdat,
Pe o alee din grădină definitiv s-au așezat;
Ș-așa îmi par
Un șir de copilași, într-un etac de pensionat,
Când seara – îmbrăcați în cămeșuțe lungi –
Pe pături moi de lină îngenunchează-ncet,
Împreunează mâinile
Și se închină.*

Bunica: Ne culcăm, Ionel?

Eu: Bine, mamaie! Să ne culcăm.

Bunica: Ionel!

Eu: Ce-i, mamaie?

*Bunica, zâmbind șiret: Să nu-ți mănânce motanul hu-
lubii!*

Eu: Eiii...

Bunica: Noapte bună!

Eu: Noapte bună!

Eo umilă și neștiută uliță de margine de târg. Nu răsfață ochiul cu mlădieri de râu gătite-n salturi de verdeață și nici nu ispitește pasul cu caldarâm sonor. E firavă și goală: numai pământ și pietre.

Dau năvală celelalte uliți, înghesuite una într-alta, cot la cot, s-ajungă mai degrabă la ulița cea mare, cu pântec de piață, căreia îi duc larma grămădită pe tăvi de piatră.

Ea e pustnică. A strâns pios tăcerea aruncată de celelalte uliți și s-a dat la o parte de ele. Năzuia poate să iasă din târg, să se îndrume departe, spre munți: să fie acolo o potecă prin brădet. Dar au părăsit-o puterile la marginea târgului și s-a lungit la pământ în dreptul bisericii, a cătorva căsuțe liniștite, alături de căsuța bunicilor și de a noastră. Acolo a rămas.

...Odinioară, pe meleagurile acestea stăpânea un sat gospodar. Pe-atunci, ulițile de astăzi erau ale pământului și se numeau brazde, și frățeste viețuiau, rodind. În satul acela e obârșia târgului, în acele brazde e obârșia uliților – obârșii uitate și nesocotite.

Acum, ulițile înstrăinate de pământ s-au învrăjbit: se sfădesc între ele, cât le lasă gura căruțelor și a trăsurilor, și se hărțuiesc, smulgându-și una alteia smocuri de colb cărunț.

Ulița mea e pașnică, tăcută. Rareori o tulbură năvala târgului. Prin ea străbat carele cu boi, venind de la țară.

Convoiul lor tihnit e o rugăciune murmurată de buzele ei, și colbul care le-nsotește e un surâs blajin.

Ulițile de căpetenie ale târgului au slujitorii lor: măturători care le piaptână, stropitori care le spală, meșteri care le sulemenesc cu smoală și asfalt.

Ea se slujește singură. Își toarnă apă de ploaie prin uluce; își potrivește părul cu vrăbii; și chipul ei firesc e.

Truface de numele lor, celelalte uliți au silit porțile caselor să li-l învețe și să li-l rostească statornic. Și porțile, cu guri de tablă sau de lemn, îl au în toată clipa pe buze.

Ea a șoptit doar casei noastre numele ei. Ploile l-au șters; poarta l-a uitat; și ea l-a uitat.

E o umilă și neștiută uliță de margine de târg.

II

Când a venit pe lume fratele meu cel mic, ulița îl aștepta la poartă. El nu știa; era așa de mic!

Căsuța lui de-atunci era un leagăn alb; palmele mamei erau singura uliță prin care putea pași; ochii mamei – singurele ferestre prin care putea privi. Pe-atunci știa doar să scâncească și se numea Scâncea-voievod.

A trecut vreme până când, cu mâinile și cu picioarele, a prins să meargă de-a bușelea prin molateca împărăție a covorului.

Acolo a hoinărit, în voie, în tovărășia unui mielusel de lemn potcovit cu roțițe, bucălat și fumuriu la trup, ca un strugur de lână. Îl purta prin luncile de țesături, și parcă mai degrabă mieluselul era păstorul, căci el privea doar, iar copilașul păștea covorul, mozolind.

Acolo s-a rătăcit prin codrul picioarelor de scaune și de măsuțe, sălaș al urșilor, al lupilor, al tigrilor și al altor sălbătăciuni de pâslă sau carton.

Acolo a privit cele dintâi păsări și a ascultat cele dintâi ciripiri: muștele cu bâzâitul lor.

Acolo s-a trudit zădarnic să treacă dealurile taburete-